

Societat | Sílvia Berbís | Actualitzat el 26/06/2020 a les 09:15

«Trigarem dècades a recuperar aquell paisatge de mosaic que teníem»

Parlem amb un dels impulsors de la Plataforma Rebrotem, Roger Heredia, un any després de l'incendi que va encendre el sud interior de Catalunya

La zona afectada per l'incendi, un any després | ACN

Del cor bategant aquell dia en què el fum va inundar l'aire i la vista, dels plors dels veïns veient cremar la terra, de la suor dels pagesos que miraven des de lluny les flames virulentes que corrien com mai, en va sortir la Plataforma Rebrotem, un alè d'esperança sorgida entre les centres, que va voler canalitzar la solidaritat ciutadana que va provocar l'incendi de la Ribera d'Ebre, les Garrigues i el Priorat, ara fa un any. Roger Heredia era aquell dia fatídic de juny a primera línia per ajudar en allò que calgués, i un any després, mira enrere i veu que caldrà seguir bategant per tal que de les arrels cremades en surta el rebrot.

On estava, què sentia un 26 de juny com avui, ara fa un any?

Al matí estava a Barcelona i quan vaig veure que sortia l'incendi a les notícies, i que era tan virulent, vaig rebre la trucada de la mare, que va haver marxat cap al tros, que està al Mas del Ros, i des del camí ella tenia la sensació que el mas es cremava, perquè les flames eren tan altes

que no el veia i estava molt preocupada, plorant... Plorant amb el cotxe vaig trobar a Pere Jornet i com que ens coneixem del poble em va dir que s'havia cremat tot. Vam anar a la granja i vam veure aquelles imatges terribles que vam veure tots, amb la seva granja i els animals cremats, vam sentir una pena brutal, i una ràbia i una impotència que no es pot explicar.

«Ho recordarem tota la vida el que va passar i la gran solidaritat de la gent»

Com ha canviat l'impacte sentimental que li va provocar aquell incendi que va viure en primera línia al que li provoca ara el record d'aquell foc?

Encara ara sento el que vaig sentir, només recordant-ho. Ho recordarem tota la vida el que va passar i la gran solidaritat de la gent, que ha fet per exemple que Pere hagi pogut recuperar tota l'explotació. Ara ha passat un any, avui veia la verdor que surt pels camps, amb tot el que ha plogut, però te n'adones que costarà molts anys tot a ser el que era. Trigarem dècades a recuperar aquell paisatge de mosaic que teníem entre la part forestal i els camps treballats que tan caracteritza aquest territori.

Com se sent avui la gent de la Ribera d'Ebre?

Hi ha un sentiment globalitzat de que ens hagués agradat que el debat sobre el model de país que volem s'hagués generat molt abans. Penso que un any després no s'ha fet el debat que calia, entre el sector primari, entitats, administracions locals, sindicats agraris i l'administració pública, perquè veiem que cada cop menys població, menys terrenys que es conreen, sobretot al secà, i tota la gent que hi posa esforç, il·lusions i projectes sobre la terra han de poder tenir la dignitat que cal sobre el seu treball, posant en valor la qualitat del producte, el valor de l'Ebre, el model de consum de proximitat. Si no abordem aquest debat amb la urgència que necessitem no ens en sortirem.

Creu que la ciutadania ha fet el "clic" necessari per girar la vista cap als nostres pagesos i ramaders, o seguim primant un model que no afavoreix el territori?

En aquest cas, per exemple, la Covid-19 ha impulsat la necessitat d'apostar pel consum de proximitat, perquè bàsicament si consumim fruita de temporada d'aquí, no només perquè siga de les Terres de l'Ebre, que també, sinó que apostem per la qualitat i la traçabilitat del producte. No és el mateix un quilo de cireres d'aquí que un quilo de cireres de Costa Rica, ni un quilo d'ametlles de Turquia que d'aquí. Si apostem pel consum del territori el diner es queda aquí, i garantim una traçabilitat. És la millor manera d'ajudar al pagès del sector primari de Catalunya. L'hem de fer molt més aquest clic i això va molt vinculat al model de país que volem. La millor manera de ser solidaris és comprant el producte de proximitat.

I els governs? Se sent decebut?

Bé, sempre dic que som Rebrotem, no ens toca a nosaltres fer l'anàlisi dels governs i de què han fet uns i altres. Volem posar en valor el que hem fet nosaltres, que és canalitzar la solidaritat ciutadana. Evidentment s'hagués pogut recollir molts més diners, però hem compilat 130.000 euros, dels quals 112.000 es destinaran directament als afectats per l'incendi i continuem fent accions, xerrades i concerts, tot i que covid-19 ens ho ha paralitzat. Sabem que el govern de la Generalitat s'ha implicat des del Departament de Treball amb més d'1.5 milions, el Departament d'Agricultura s'ha compromès amb projectes per valor de més 10 milions i que els ajuts reals als afectats per part del govern de la Generalitat han estat de 270.000 euros. Però a mi no em toca dir-

ho, i la pregunta també és què ha fet el govern de l'Estat, i penso que poc. Sempre penso que es pot fer molt més, quan les coses van lentes, quan les coses no arriben, quan tenim un dèficit d'infraestructures endèmic, quan tenim uns transports ferroviaris que són un desastre i quan encara no tenim una xarxa de fibra òptica potents doncs ens sentim decebuts clar, perquè es pot fer molt més.

Sense un canvi de rumb no es pot revertir el despoblament rural i l'abandó del camp. Cap on ha d'anar este canvi de rumb, com es concreta a la pràctica?

Amb projectes reals, amb implicació real, si volem ser competitius i atreure gent i que la gent del territori no marxi hem d'apostar per ser competitius, ens calen unes comunicacions potents, una connectivitat amb Reus i Tarragona potent, una fibra òptica potent que permeti a la gent treballar des d'aquí... si això no arriba sempre tindrem el debat del lloro, que sabem el que ens pertoca però no arriba.

S'han desplegat alguns programes governamentals, com ?País Viu, país d'oportunitats?, com ho valora? És suficient?

És important posar en valor el territori amb projectes com aquest. Tenim un paisatge idíl·lic, brutal, un entorn únic i fantàstic entorn, paisatge i producte. Tenim una marca prestigiosa però cal posar en valor les Terres de l'Ebre a nivell de Catalunya i Europa.

«Els alcaldes de les pobles afectats són els que es van arromangar durant l'incendi i també a posteriori»

Els alcaldes demanen ser veu activa en les polítiques que afecten el territori però expressen decepció perquè es continuen prenent decisions i se'n senten al marge, els entén?

Evidentment que sí, els alcaldes de les pobles afectats són els que es van arromangar durant l'incendi i també a posteriori, ells tenen el coneixement de les polítiques que cal aplicar al territori perquè el coneixen, són els que saben els problemes i no només se'ls ha d'escoltar i ells han de liderar la veu del territori en concordança amb els sindicats agraris, amb les entitats del sector, amb el govern de la Generalitat i el de l'Estat.

Roger Heredia en un acció promocional de la Plataforma Rebrotem. Foto: Cedida

Citen per exemple la implantació de les renovables davant l'allau de projectes de parcs solars que volen implantar-se a la zona, també a l'afectada per l'incendi. Creu que això és una solució o una nova amenaça?

Jo ara parlo com a Roger, no com a Rebrotem. Crec en les energies renovables, però amb mesura, i en la memòria històrica i mai he pogut acceptar la massificació eòlica a la Terra Alta. Es van carregar tot el patrimoni de la Batalla de l'Ebre, no ho puc acceptar, i ara amb aquesta nova aposta per la implantació de parcs solar i la nova aposta per la massificació eòlica, com a Roger Heredia, no ho comparteixo, crec que hem d'apostar per altres coses, confio en les renovables però el territori és molt ampli i tendim a posar a l'Ebre allò que no vol ningú. Cal que escoltin els alcaldes, la gent, i que no s'intenti aprofitar el terreny cremat per implantar plaques solars perquè ho hem de veure com un projecte de futur i no com una oportunitat per a aquestes empreses.

Vostès van crear la plataforma Rebrotem per coordinar la solidaritat ciutadana cap als afectats d'aquell incendi. Quin balanç en fa del que ha pogut fer la plataforma fins ara i de la resposta de la gent?

La plataforma neix de la gent del territori, de l'Ernest de la Palma, de la Rut de Móra, del Ferran de Flix, i de tants altres. En aquell moment vam creure que l'important era diners per als afectats, vam crear una campanya amb Goteo amb la qual hem obtingut més de 97.000 euros, estem immensament satisfets, moltes gràcies a tothom que ha aportat quelcom, els diners aniran directament per als afectats. Aquest diumenge acaba el període de sol·licituds per demanar ajut. No ho haguéssim pogut fer sense el sindicat Unió de Pagesos. Són 112.112 euros per als afectats, no és una xifra qualsevol, vol ser un homenatge a la gent que va lluitar per extingir l'incendi i podem dir que un cop tanquem període de sol·licituds diumenge estudiarem i prepararem els diners per a la gent. Però Rebrotem és molt més, aconseguí 130.000 euros en total, amb

activitats arreu del territori, estem immensament agraïts, i volem crear projectes, promoure el debat i fer el que teníem previst, una macrojornada a Flix que estava prevista per al juny, amb xerrades, debats i un centenar de grups, artistes i cantants que es van oferir, un esdeveniment que es va haver de posposar i en volem també per altres pobles afectats. Tenim molta feina. També destinem part a la reforestació. Estem agraïts, Rebrotem no és res més que la gent que es va arromangar davant la impotència i justícia, per intentar que allò no quedés en no res.

Per tant les accions de Rebrotem continuaran? Tenen previst reprendre la campanya de recollida de fons?

Això no ha parat en cap moment, seguim creixent i els diners aniran als afectats o a promoure projectes.

Quins?

Una cosa tenim clara, si volem seguir vivint del sector primari i d'aquesta terra fantàstica cal algun projecte que això ho permeti. Tenim la idea de destinar part dels diners recollits a trobar un projecte il·lusionant i esperançador per parlar de futur. Nosaltres hi serem, volem que les generacions que ens seguiran seguixin disfrutant de la nostra feina. Un any després tenint molta feina, hi posarem els nostres projectes i il·lusions i esperem que ens en podem sortir.